

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με την προστασία και την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου της Τούμπας στη Θεσσαλονίκη»

Ο λόφος της Τούμπας στην Θεσσαλονίκη (γνωστός και ως Τουμπίτσα) αποτελεί έναν τόπο που μαρτυρά περισσότερα από 4.000 χρόνια ιστορίας. Η ανάγκη προστασίας και ανάδειξής του τέθηκε εκ νέου emphaticά τόσο στη συνάντηση του Δημάρχου Θεσσαλονίκης με τον Πρωθυπουργό όσο και στην πρόσφατη αυτοψία της Υπουργού Πολιτισμού στον χώρο.

Πιο συγκεκριμένα, ο αρχαιολογικός χώρος περιλαμβάνει λοφίσκο και περιβάλλουσα «τράπεζα», περίπου 2 χλμ. από το ιστορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης. Τα αρχαιολογικά στρώματα του λοφίσκου χρονολογούνται από την Εποχή του Χαλκού έως την πρώιμη ελληνιστική περίοδο, ενώ έχουν εντοπιστεί και τάφοι της μέσης βυζαντινής περιόδου. Τα αρχαιολογικά κατάλοιπα, ακόμη κι έξω από τα όρια του χώρου, αποκαλύπτουν έναν αρχαίο οικισμό με πολλές φάσεις κατοίκησης και σημαντικά στοιχεία για τη ζωή και την καθημερινότητα των ανθρώπων χιλιάδες χρόνια πριν.

Η ανασκαφή στον λόφο της Τούμπας βρίσκεται σε εξέλιξη, με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), να έχει την επιστημονική ευθύνη της, στοχεύοντας στην ολοκλήρωση των μελετών συντήρησης, της κατά χώραν προστασίας και της επιστημονικής τεκμηρίωσης των ευρημάτων. Να σημειωθούν, ωστόσο, εδώ κι οι δυσκολίες που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια του έργου, στις οποίες έχει αναφερθεί και η Διευθύντρια της ανασκαφής και Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας του ΑΠΘ. Δυσκολίες που σχετίζονται με φθορές, σκουπίδια αλλά και περιστατικά εισόδου ακόμη και μέσα στα ίδια τα σκάμματα, δεδομένου ότι η ανασκαφή βρίσκεται μέσα σε έναν ζωντανό αστικό χώρο.

Σε ό,τι αφορά στην ανάδειξη της Τουμπίτσας και της απόδοσής της στην πόλη, ο Πρωθυπουργός δεσμεύτηκε σχετικά, κατά τη συνάντησή του με τον Δήμαρχο Θεσσαλονίκης, ο οποίος και ζήτησε την ένταξη της άμεσης δημοπράτησης του εν λόγω

έργου. Επιπλέον, σε συνέχεια της πρόσφατης επίσκεψης της Υπουργού Πολιτισμού στον αρχαιολογικό χώρο κι όπως αποτυπώθηκε και σε σχετικό Δελτίο Τύπου, προγραμματίζεται να ξεκινήσουν άμεσα, μέσα στο 2026, οι απαιτούμενες διαδικασίες για την εκπόνηση των μελετών προστασίας, ανάδειξης και ανάπλασης του αρχαιολογικού χώρου. Επισημαίνοντας, επιπρόσθετα, ότι «η Τούμπα αποτελεί έναν σημαντικό αδόμητο αρχαιολογικό πυρήνα μέσα στον πυκνό αστικό ιστό της Θεσσαλονίκης. Η θέση της και η πανοραμική θέα από την κορυφή του λόφου δημιουργούν σημαντικές δυνατότητες για την ανάδειξη και απόδοση του χώρου στην πόλη, με τρόπο που θα συνδυάζει την προστασία των αρχαιοτήτων με την πρόσβαση των κατοίκων και των επισκεπτών».

Επειδή ο λόφος της Τούμπας αποτελεί έναν εξαιρετικά σημαντικό αρχαιολογικό χώρο, άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία της Θεσσαλονίκης και τους κατοίκους της.

Επειδή η Τουμπίτσα αποτελεί τοπόσημο της Θεσσαλονίκης και η ανάπλασή της συνιστά ιστορική τεκμηρίωση για την πόλη και συμβάλλει καθοριστικά στη διαφύλαξη και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επειδή υπήρξε ρητή δέσμευση του Πρωθυπουργού και του Υπουργείου Πολιτισμού για την προστασία και την ανάδειξη του εν λόγω αρχαιολογικού χώρου.

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

- 1. Με ποιον τρόπο θα στηρίξει ουσιαστικά το έργο του ΑΠΘ; Ποια άμεσα μέτρα προτίθεται να λάβει για τη θωράκιση του αρχαιολογικού χώρου έναντι των φθορών (εξαιτίας του χρόνου, των καιρικών φαινομένων, της ανθρώπινης παρέμβασης κ.ά.);**
- 2. Ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα για την προκήρυξη και την ολοκλήρωση του διαγωνισμού για την εκπόνηση των μελετών προστασίας, ανάδειξης και ανάπλασης του αρχαιολογικού χώρου της Τούμπας;**
- 3. Σκοπεύει να αξιοποιήσει ουσιαστικά την πρόταση του ΑΠΘ για την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου;**
- 4. Με ποιον τρόπο θα διασφαλίσει την ουσιαστική ενσωμάτωσή του στον αστικό ιστό, ώστε ο λόφος της Τούμπας να καταστεί ένας προσβάσιμος χώρος πολιτισμού και πρασίνου για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της Θεσσαλονίκης;**

Η ερωτώσα βουλευτής

Ουρανία (Ράνια) Θρασκιά